

Співпраця стає тіснішою

5-6 жовтня в НТУУ «КПІ» відбулася Міжнародна конференція в рамках проекту TEMPUS, який стартував у січні цього року і має на меті співробітництво країн-партнерів у сфері вищої освіти, зокрема розроблення політики, засобів і методів системи контролю якості освіти.

Учасниками проекту є: Королівський технологічний інститут (Швеція), Політехнічний університет Каталонії (Іспанія), НТУУ «КПІ», Харківський авіаційний інститут, Грінча національна академія (Дніпропетровськ), Севастопольський університет ядерної енергетики, Таллінський технологічний університет, Вітебський державний університет, Могилівський державний університет, Білоруський національний технічний університет (БНТУ), Національний університет Узбекистану, Ташкентський університет інформаційних технологій, Політехнічний інститут Фергани, Технологічний університет Таджикистану.

У роботі конференції взяли участь представники університетів-партнерів: В.Кордас – координатор проекту, Е.Ліденсо – старший радник Шведського національного агентства з вищої освіти, Леннарт Йоханссон – менеджер проекту Королівського технологічного інституту, А.Берланга – координатор міжнародних проектів ЮНЕСКО, М.Кріспін – керівник відділу міжнародних зв'язків Таллінського технологічного університету, М.Гайн – керівник навчального

центру програми, М.Бобрик – викладач Вітебського державного університету, Г.Ціханчук – викладач Могилівського державного університету, С.Трофименко – декан факультету ІТ та робототехніки БНТУ, Н.Яббаров – директор департаменту НУ Узбекистану, Ш.Атадянов – директор департаменту Ташкентського університету інформаційних технологій, О.Отакулов – ректор Політехнічного інституту Фергани, Х.Максудов – директор департаменту Технологічного університету Таджикистану та ін.

З української сторони в роботі конференції взяли участь Ю.І.Якименко – перший проректор НТУУ «КПІ», С.І.Ні-

кіфорович – координатор проекту в Україні, О.В.Верцанова – доцент ФЕЛ, координатор проекту; проф. Г.Статюха та ін.

Вітаючи присутніх, Ю.І.Якименко презентував НТУУ «КПІ», зупинившись на його історії, структурі, системі підготовки фахівців та напрямках наукових досліджень, співпраці з університетами-партнерами та роботі Наукового парку.

Від нашого університету також виступила доц. О.В.Верцанова з доповіддю «Швидкодіючі інструменти й методи в НТУУ «КПІ», де було представлено рейтингову систему оцінювання знань

студентів, розроблену Інститутом моніторингу якості освіти НТУУ «КПІ», і комплексний моніторинг навчального процесу. Представники студентів надали інформацію про роль студентства КПІ в контролі якості освіти.

Кожний із представників університетів-партнерів у своєму виступі поділився досвідом, як організовано контроль якості освіти в конкретному ВНЗ відповідно до стандартів вищої освіти в кожній країні. Особливий інтерес викликали доповіді А.Берланга та Е.Ліденсо. У ході роботи відбулося обговорення звітів учасників, партнери обмінялися досвідом та затвердили план діяльності на наступний рік.

Підготувала Н.Вдовенко

На польському напрямі

Проректор – директор Українсько-польського центру НТУУ «КПІ» проф. С.І.Сидоренко відвідав 15 вересня 2010 р. Вроцлавську політехніку.

З цим ВНЗ КПІ плідно співпрацював за часів СРСР. У складні 90-ті роки зв'язки послабшали. Тепер, коли КПІ посилює співробітництво з університетами Польщі через нові можливості Українсько-польського центру, є всі підстави їх відновити (як це успішно роблять вчені ММІ НТУУ «КПІ»).

Про це йшлося на зустрічі проф. С.І.Сидоренка з ректором Вроцлавської політехніки проф. Т.Вяцковські та

проректорами проф. Й.Валендзієвські і проф. Е.Русінські. У зустрічі взяв участь президент Польської освітньої фундації «Перспективи» – співзасновник Українсько-польського центру НТУУ «КПІ» В.Сівінські.

Того ж дня відбулася також зустріч проректора С.І.Сидоренка із заступником міністра освіти Республіки Польща пані Л.Ярон (на фото). Обговорювалося посилення ролі Українсько-польського центру НТУУ «КПІ» в розвитку співробітництва науково-освітніх систем Республіки Польща і України.

за день до цього, а саме 14 вересня 2010 року у Варшавській політехніці проф. С.І.Сидоренко мав зустріч з ректором проф. В.Курніком та проректором проф. Т.Куліком, під час якої було прийнято рішення про приїзд до НТУУ «КПІ» делегації провідних учених Варшавської політехніки для посилення співпраці з ученими НТУУ «КПІ» в науковій діяльності і започаткування проектів за типом «Подвійний диплом» («Диплом двох університетів»).

За інф. департаменту міжнародних зв'язків

Свято на вулиці Михайла Кравчука

Академік Всеукраїнської Академії наук Михайло Кравчук (1892–1942) – найвизначніший український математик ХХ сторіччя, наукові праці якого з алгебри, аналізу, теорії диференціальних та інтегральних рівнянь та ряду інших галузей математики увійшли до скарбниці світової науки. Михайло Кравчук був видатним педагогом, керував кафедрою математики КПІ, вчив Архипа Люлька, Сергія Корольова, Володимира Челомея – майбутніх славетних конструкторів авіаційної та ракетної техніки.

Пам'ять про великого сина України живе в КПІ. Кожні два роки проходять математичні конференції імені Михайла Кравчука, відкрито аудиторію його імені, для кращих студентів ФМФ запроваджено стипендію імені Михайла Кравчука, на Музейній площі встановлено йому пам'ятник, де кожного року в день його народження – 10 жовтня – відбуваються пам'ятні заходи. У центрі всіх цих заходів – професор математики ФМФ Ніна Опанасівна Вірченко, яку називають духовною донькою Михайла Кравчука. Завдяки їй наполегливості наприкінці минулого року безіменний проїзд між Харківським шосе і вулицею Ревуцького отримав назву «Вулиця Михайла Кравчука».

12 жовтня 2010 року відбулося урочисте відкриття вулиці Михайла Кравчука, на яке зібралися місцеві жителі, студенти і викладачі нашого університету, учні розташованої неподалік гімназії № 290, учні школи імені Архипа Люлька з села Сарварка Богоуславського району з учителькою Т.П.Петрик, представники наукових та державних установ, прями нащадки М.П.Кравчука. Виступа-

ючі – проф. Н.О.Вірченко, начальник відділу внутрішньої політики Дарницької райдержадміністрації Н.В.Трухіна, проректор НТУУ «КПІ» з наукової роботи член-кореспондент НАН України проф. М.Ю.Льченко, директор гімназії П.І.Замаскіна – говорили про великого сина України, яким маємо пишатися. Було урочисто відкрито пам'ятну дошку з написом «Вулиця названа на честь видатного вченого математика акаде-

міка ВУАН Михайла Пилиповича Кравчука (1892–1942)». Студентам ФМФ, які отримали стипендію ім. Михайла Кравчука – Ігорю Гончару, Богдану Фешенку, Вадиму Юрчуку – було вручено відповідні дипломи і книгу про Михайла Кравчука.

Дуже добре, що на святі було багато учнів і студентів. Думаю, вони назавжди запам'ятають цей день, тож коло тих, кому дороге ім'я і слава Михайла Кравчука, з роками збільшуватиметься!

В.Миколаєнко

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

1 Міжнародна співпраця

На вулиці Михайла Кравчука

2 Викладач-дослідник Ю.В.Петраков

Іменні стипендіати з ПФФ

Про науку риторично

Будні Методради КПІ

3 Окрема сторінка Вікторина Боброва

4 Потрібна допомога!

Дівчата грають у футбол

Незабутнє літо з BEST

«Лабіринт» твоєї мрії

Оголошення

ВИКЛАДАЧІ-ДОСЛІДНИКИ

Юрій Володимирович Петраков – завідувач кафедри технології машинобудування, доктор технічних наук, професор, винахідник СРСР, керівник галузевої науково-методичної лабораторії віртуальних засобів навчання з інженерної механіки, автор одного підручника і 5 навчальних посібників, затверджених МОН України, 3 монографії, 162 наукових статей, 63 патенти і 30 методичних вказівок. Вчена рада НТУУ «КПІ» вже вдруге присудила йому звання «Викладач-дослідник». З ученим спілкувалася наш кореспондент.

– Розкажіть, будь ласка, про свою наукову діяльність.

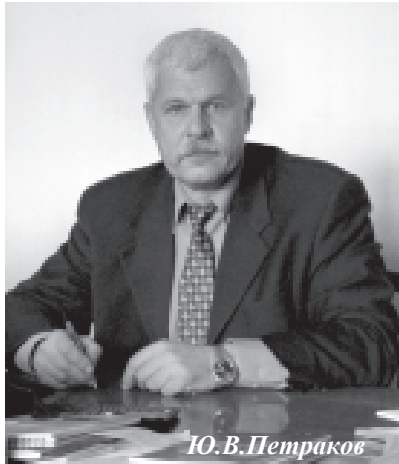
– Я працюю в напрямі оптимізації процесів виготовлення деталей зі складними поверхнями. Завдяки своїм комплексним функціям у різноманітних машинах і механізмах, деталі зі складними поверхнями завжди використовувались у техніці. Сьогодні їх відсутність важко уявити. Передусім це деталі, що є серцем двигуна будь-якого автомобіля (поршень, розподільчий вал), двигунів сучасних літаків (турбінні лопатки, моноколеса), гвинтові лопаті рушійних гвинтів суден, підводних човнів тощо. Окремо можна виділити складні форми штамів, пресформ, без яких не можна виготовити корпус жодного автомобіля. Нарешті, що б робила медицина без імплантатів? Вони теж мають складну форму.

– Юрію Володимировичу, у чому полягають Ваші дослідження?

– Виготовлення складних деталей завжди було проблемним. Це стримувало їх широке застосування. Чому саме? По-перше, щоб виготовити складну поверхню, треба забезпечити складний рух інструмента і заготовки, що на початку виконувалось переважно складними верстатними механізмами – побудовниками відповідних траєкторій. По-друге, при обробці умови

Складні деталі виготовляти просто

зрізання зайвого шару матеріалу змінюються в десятки разів, що змушує зменшувати швидкості формотворення і як наслідок – втрачати продуктивність. Тому, як підвищити продуктивність оброблення точних деталей в автомобілебудівній промис-

Ю. В. Петраков

ловості, я присвятив свою кандидатську дисертацію, яку успішно захистив 1976 року.

Своїми досягненнями в науці завдячую передусім провідному вченому Василю Кириловичу Куліку. Він, будучи піонером напрямку, в якому я працюю, залучив мене до наукової роботи ще в студентські роки. Результати першої дисертації, написаної під його керівництвом, впроваджені на Горьківському автомобільному заводі. За все це велика дяка цій геніальній людині.

– Як змінилася специфіка Ваших досліджень з розвитком комп'ютерної техніки?

– Еволюція верстатобудування, обчислювальної техніки привела до появи верстатів з числовим програмним управлінням. Це, безумовно, відкрило нові можливості в управлінні процесами виготовлення складних деталей машин. Створенню технологічних основ управління процесами оброблення таких поверхонь і була присвячена докторська дисертація. Так виник новий науковий напрям, що розвивається на кафедрі технології машинобудування і сьогодні.

Для вирішення завдань управління ми використовуємо сучасні САМ-системи (Computer Aided Manufacturing). Наразі не існує жодного підприємства, яке б не використовувало таких систем чи не перебувало на етапі їх впровадження. Наукова робота ведеться в напрямі оснащення САМ-систем провідних світових брендів спеціальними модулями, що здатні оптимізувати процес оброблення і тим самим у кілька разів підвищити його продуктивність.

– Ким із своїх студентів Ви пишастесь?

– Серед кращих студентів, що займаються на кафедрі науковими дослідженнями, – випускники магістратури Р.В.Галайда та В.В.Писаренко. Свої майбутні кандидатські дисертації вони присвятили подальшому розвитку моїх ідей.

Наш аспірант В.В.Писаренко працює над створенням інтегрованої CAD/CAM-системи для виготовлення ендопротезу колінного суглоба людини. Робота ведеться у співпраці з Інститутом надтвердих матеріалів НАН України. Попередніми результатами вже зацікавилась провідна британська фірма Delcam.

– Творчих Вам успіхів у Вашій науковій діяльності!

Спілкувалася Аюта Камонгар

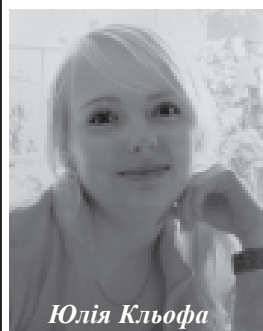
Іменні стипендіати з ПБФ

Найкращі студенти факультету, які відмінно навчаються, успішно здійснюють науковий пошук, мають активну громадянську позицію, небайдужі до спорту та змістовного дозвілля, як правило, отримують підвищені та іменні стипендії. Вони є прикладом і взірцем для інших.

Марина Філон – шестикурсниця, відмінниця навчання. Займається науковими дослідженнями в галузі очищення води від забруднювачів (науковий керівник – к.т.н., доц. В.В.Трасковський). Брала участь у IX Міжнародній науково-технічній конференції «Приладобудування 2010: стан і перспективи» (м. Київ) та у II Науково-практичній конференції студентів і молодих учених «Методи та засоби неруйнівного контролю промислового обладнання» (м. Івано-Франківськ). Бере активну участь у громадському житті, займається спортом, отримує стипендію ректора НТУУ «КПІ».

Марина Філон

Юлія Кльофа

Юлія Кльофа – студентка 6-го курсу кафедри приладів і систем орієнтації та навігації. За роки навчання проявила себе не тільки в навчанні, а й у науковій роботі (науковий керівник – д.т.н., проф. Н.І.Бурау). Результати наукових досліджень доповідались на шести міжнародних та всеукраїнських науково-технічних конференціях, має по одній публікації у фахових виданнях в Україні та за кордоном. У 2010 році Ю.Кльофа стала стипендіаткою фонду В.Пінчука «Завтра.UA». Студентка активно займається громадською роботою на факультеті. Протягом 4-х років вона є старостою гр. ПГ-52, протягом 3-х – заступником голови студради фа-

культету, у вересні 2009 року була обрана старостою 5-го курсу.

Юрій Вовк – шестикурсник, відмінник навчання. Брав участь у складанні заявки на отримання патенту України №44824 «Електромагнітний акустичний перетворювач», виступав на III Науково-практичній конференції студентів та аспірантів «Погляд у майбутнє приладобудування» з доповіддю «Оптимізація конструкції електромагнітно-акустичного перетворювача із змінним полем підмагнічування». Отримує стипендію ректора НТУУ «КПІ».

Юрій Вовк

Валентин Рудик – студент 6-го курсу, гр. ПБ-51. Середній бал (за результатами останньої сесії) 4,8. Отримує стипендію ім. О.Д.Трубенка (першого декана ПБФ). Тема магістерської роботи: «Метрологічне забезпечення магнітотерапевтичної апаратури змінних магнітних полів» (науковий керівник – к.т.н., доц. М.Ф.Терещенко). Активний учасник міжнародних конференцій та всеукраїнських студентських олімпіад, є автором 10 наукових праць. Бере активну участь у громадському житті, займається спортом.

Валентин Рудик

мається спортом

Руслан Пахалюк – студент 6-го курсу, гр. ПМ-51, відмінник навчання. Займається науковою роботою (науковий керівник – І.Х.Матяш). Брав участь у VIII Міжнародній науково-технічній конференції «Приладобудування: стан і перспективи» (м. Київ), у IX Міжнародній науково-технічній конференції «Приладобудування 2010: стан і перспективи» (м. Київ) та III Науково-практичній конференції студентів та аспірантів «Погляд у майбутнє приладобудування» (м.Київ). Бере активну участь у спортивному та громадському житті кафедри.

За інформацією ПБФ

Руслан Пахалюк

Будні Методради КПІ

Новий навчальний рік Методична рада університету розпочала своїм засіданням 23 вересня 2010 р. Головою Методичної ради – перший проректор Ю.І.Якименко окреслив завдання, які стоять перед університетом. План роботи, який розглядався на засіданні ради, спрямований на поліпшення якості освіти студентів університету в рамках європейського освітнього простору.

Найголовнішим завданням усього колективу НТУУ «КПІ» в поточному навчальному році є забезпечення досягнення критеріїв дослідницького університету за всіма напрямками роботи. Важливою складовою цього завдання є впровадження рейтингової системи визначення ефективності праці науково-педагогічних працівників, тому в листопаді на порядок денний розширеного засідання Методради виноситься питання «Про результати рейтингування науково-педагогічних працівників у 2009/2010 навчальному році та удосконалення Положення про порядок визначення рейтингу науково-педагогічних працівників».

Підготовка магістрів як фахівців у сфері інноваційної економіки, здатних комплексно поєднати дослідницьку, проектну і підприємницьку діяльність, буде розглядатися на

засіданні в жовтні цього року в рамках питання «Аналіз підсумків вступної кампанії до магістратури у 2010 році», у лютому наступного року на засіданні ради піде мова про науково-педагогічний потенціал кафедри та квоти магістерської підготовки.

Аналіз підсумків комплексного моніторингу якості підготовки фахівців щорічно обговорюється на засіданнях Методичної ради. У вересні були заслухані кафедри, які посіли останні чотири місця за результатами моніторингу цього року. Завідувачі цих кафедр провели засідання, на яких окреслили шляхи подолання недоліків у підготовці фахівців, визнали низький рівень підготовки з математики як наслідок загальної підготовки абітурієнтів при вступі, звернули увагу на необхідність більшої відповідності завдань ректорського контролю програм спеціальностей, можливості користуватися довідниками тощо.

Завдання методичного напрямку роботи університету будуть обговорені на IX Всеукраїнській науково-методичній конференції «Болонський процес: стан та перспективи розвитку вищої освіти в Україні» у листопаді 2010 року.

С.І.Єніна, методист навчально-методичного відділу, секретар Методради

Риторика – наука для аспірантів

Чи можна і чи треба вчити говорити? Адже всі ми і так розмовляємо, виступаємо з монологами, мовчимо або намагаємось розовістити про себе усьому світові. Проте є наука риторика, яка може пролити світло на ці начебто звичні речі і подивитися на них з іншого боку. Адже наші думки і почуття передаються не лише словами, а жестами, мімікою і навіть мовчанням. Все це вивчається у курсі риторики, який 10 років у нашому університеті читає Марина Препотенська, доцент кафедри філософії ФСП, кандидат філософських наук, практикуючий психолог і журналіст.

– Марино Петрівно, вже четвертий рік поспіль Ви викладаєте свій курс аспірантам університету. Які Ваші враження?

– Враження – найліпші.

Коли я спілкуюся з аспірантами, перш за все мені імпоує їхня мотивованість у заняттях, вміння ухопити суть та доросла сміливість у самопрезентаціях. Дивлюся на них, слухаю і думаю: яка ж у нас талановита молодь! Креативні, інтелігентні та досить професійні люди. Хочеться, щоб кожен з них знайшов своє місце в рідній державі, здобув визнання та реалізувався. І я намагаюся допомагати в цьому.

– Як побудовано Ваш курс?

– Якщо коротко – це сполучення теорії і практики за меєю авторською програмою. Ми вивчаємо історію риторики, її зв'язок з іншими науками про людину, риторичні жанри. Потім відпрацюємо конкретні комунікативні дискурси: монолог, діалог, полілог, суперечку і конфлікт. Частина курсу присвячена тренінгу з акторської майстерності – постановці голосу, акторським етюдам, мистецтву експромту. Кожний учасник має можливість виступити, заявити про себе. Останнє залікове заняття – модель захисту кандидатської дисертації, де враховано логіку роботи, її наукове ноу хау та вміння дисертанта красномовно відстоювати свої здобутки.

– Як Ви створювали свою програму?

– Склалося так – університетська освіта, філософська аспірантура, сценічний досвід, пісенна творчість, журналістика, багаторічні наукові розробки – все поєдналося в мої авторській програмі. І над усім – інтерес до філософії – цариці наук.

Повністю поділяю афоризм: філософія – це риторика зовні, а риторика – філо-

софія всередині. До речі, вже декілька років у випускників філософських факультетів одна із спеціальностей за дипломом називається «викладач риторики».

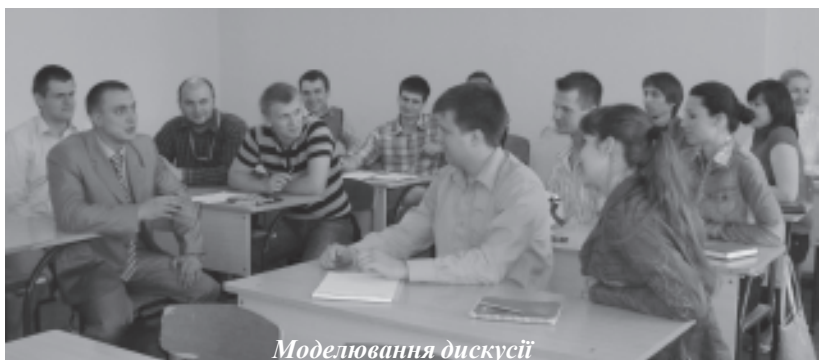
Маю щасливу нагоду практично поєднувати філософію і риторіку – кожного тижня у неділю з 20-00 веду авторську програму прямого ефіру «Контрраверза» на радіостудії «Майдан» (72,08 FM).

– Повертаючись до теми аспірантів, хочу запитати: які Ви бачите конкретні результати своєї діяльності?

– Деякі результати бачу. Слухачі розкриваються як особистості, починають звучати більш яскраво та переконливо. Сподіваюся, що вони отримують не тільки конкретний комунікативний інструментарій, а й певний поштовх для подальшої творчості і більш кваліфікованого спілкування із світом!

Тепер – слово аспірантам.

Михайло Потомкин (ФБТ): «Займатися наукою – це дуже добре. Проте окрім написання статей і підготовки дисертації, презентацій, необхідно вміти виступати перед аудиторією на нарадах, засіданнях. Говорити так, щоб тебе слухали і хотіли слухати. Виступаючи, ми підвищуємо свій науковий рівень і репутацію, а без мистецтва красиво, переконливо і гідно показати свої знання, цього не зробити. Тому риторика необхідна, і я ходив на заняття із задоволенням. Я бачив, як виступають мої колеги, і знаю, як виступав я. Адже нас вчили активному слуханню, аналізу і самоаналізу промови. Все це допомогло мені покращити самого себе, ставитися до самого себе з більшою симпатією і впевненістю».

Модельювання дискусії

